

Poleta

TEDNIK ZA TELESNO VZGOJO

IZDAJA ZVEZA FIZIKULTURNIH DRUŠTEV SLOVENIJE

Izhaja vsak petek

UREDNIŠTVO IN UPRAVA TOMANOVA ULICA 1. TELEFON 44-73

Oglasi po ceniku — Mesečna naročnina Din 6.—

Rokopisi se ne vračajo

Leto 1

12. oktobra 1945

Št. 9

SMUČANJE

Pred prvimi poskusi po štirih letih

Ko danes na novo organiziramo telesno vzgojo, vemo, da bo smučanje ena najpomembnejših panog telesne vzgoje.

V vidiku imamo najprej smučanje, ki je nastalo popolnoma samoniklo, morda pred 1000 leti, morda še prej, na naših Blokah, v dobi, ko vsa ostala Evropa, razen Rusije in skrajnega Severa, smuči sploh ni poznala. Dočim so prišle prve smuči v Srednjo Evropo šele pred 65. leti, smo imeli Slovenci že leta 1689, v Valvazorjevem zgodovinskem delu opisano smučanje na Blokah, a Vinavčan Ziga Herberstein je opisal v svojem delu o Rusiji sicer smučanje, toda to je najstarejši tiskani vir na svetu o smučeh (1549). Naši Bločani pa niso samo smučali, imeli so tudi razne zabave na smučeh (neke vrste tekmovali) in celo — skakali so z njimi, čeprav ne tako, kot danes skačemo. Tako smo prišli Slovenci v smučko zgodovino kot eden najstarejših smučskih narodov na svetu. Bloške smuči zavzemajo častno mesto v muzejih v Oslo, v Stockholmu, v Helsinkih, bile so tudi v muzejih v Hamburgu, na Dunaju in v alpskem muzeju v Monakovem — danes pa je njihova usoda nepoznana.

Na žalost je ostalo bloško smučanje, ki se je razširilo v preteklem stoletju tudi med pohorske drvarje, brez vsakega vpliva na sodobno smučanje, katerega smo povzeli iz Srednje Evrope. Prve norveške smuči (po obliki) smo dobili okoli 1895 v Ljubljano, bili so takrat le redki posamezniki, ki so se vadili z njimi. Šele v letu 1920, smo pričeli z delom na smotrnem organiziranju smučanja med Slovenci.

V 20 letih dela na tem polju smo dosegli, da je postalo smučanje med vsemi telesno vzgojnimi panogami najbolj množično. Morda ga prekaša kolesarjenje — toda kolesa so predvsem prometno sredstvo, smučanje pa je izrazito športno udejstvovanje, pa najsi ga gojimo kot turistično ali tekmovalno smučanje. V nobeni dru-

gi panogi ni bilo mogoče doseči tolikšne aktivnosti, kajti smučar si bil lahko le s smučmi, dočim si bil lahko Sokol, ne da bi bil telovadec, ali športnik, ne da bi kak šport izvajal.

Bil je deloma rezultat te množičnosti, da smo vzgojili tudi odlične predstavnike tega športa. V Francetu Smoleju smo imeli najboljšega tekmovalca na 50 km med Srednjeevropci.

S Cirilom Pračkom smo v l. 1939, zasedli v smuku 7. mesto na svetovnem prvenstvu. Med 12 smučarji na svetu, ki so presegli 100 metrsko znamko, imamo Rudiju Finžgarju (101 m) in v Albinu Novšku (103 m) kar dva naša predstavnika.

Kakor naš je bloško smučanje vneslo prvič v svetovno smučko zgodovino, tako nas je Planica s svojo skakalnico, mojstrovino našega tov. inž. Bloudka, v drugo spravila v njo. Na naših tleh je padla prvič na svetu 100 m znamka in v zadnjih 12 letih so bili vsi svetovni rekordi postavljeni pri nas v Planici. A teh ni malo: 11 neprekinjenih svetovnih rekordov od 92 do 118 m je bilo doseženih v Planici!

Ko motrimo danes vse to delo nazaj in razmišljamo o prenosu vsega tega dela v fizikulturno organizacijo, smo si na jasnem: samo z nesebičnim, vztrajnim in neumornim požrtvovalnim delom je mogoče doseči uspehe! Naj si nihče ne predstavlja, da pridejo uspehi sami po sebi. Vprašajte vse one, ki so jih dosegli, kaj pomeni beseda vežbanje, kadar je resno mišljena! Zato bodo morali naši mladi fizikulturniki začeti s pripravami, začeti s telovadbo, s tekmo čez drn in strn, da se pripravijo za zimo, za na sneg, ko bo pravo delo šele pričelo.

Ako pregledamo predvno dobo, vidimo, da so dala mesta Ljubljana, Celje in Maribor najmočnejše vrste smučarjev. Ti so izvirali tako iz dijaških vrst, kakor tudi iz vrst delavstva in uradništva. Njim so sledile Jesenice, Trbovlje, Mežica, Tržič in

Kranj — naša industrijska središča, v katerih je iskalo delavstvo in uradništvo poleg oddiha tudi krepitve telesnih moči na smučeh. Tem množicam smučarjev bo danes glavna ovira oprema, katero jim je okupator odnesel ali uničil. Ko bo mogoče to opremo nadomestiti, bodo te množice smučarjev zajele še medtem dorašlo mladino in še vse one, ki se svoječasno niso odločili. Ako bo mogoče rešiti vprašanje opreme, v nobeni telesno vzgojni panogi ne bo tako lahko množično delovati, kot v smučanju — prepričan sem, da se bodo kar naglo vrste podvojile.

Oprema in smuči bodo znatno ovirale tudi tekmovalce v njihovem delu. Toda morali se bodo prilagoditi prilikam, da premostimo najtežje ovire. Društva bodo morala zbrati mladino in preskrbeti, da bodo starejši smučarji prevzeli njeno vežbanje, čeprav ne bo imela tekmovalne opreme.

Požgani smuči in planinski domovi, uničene smučke naprave (skakalnice) nas postavljajo pred težke naloge. Mnogo najlepših gorskih predelov nam bo zaprtih, ker ni več naših domov. Delo obnove v tem pravcu stavlja tako na SPD, kakor tudi na fizikulturna društva težko rešljive probleme.

Obstati ne smemo, mi moramo naprej! Kljub vsemu! Oktobra je že, mrzli jesenski vetrovi in zasneženi vrhovi naših planin nas opominjajo na delo, nam kažejo, da je prišel naš čas. Fizikulturna društva naj poživijo svoje odseke za smučanje, prično naj z vežbanjem na suhem in pripravijo načrte za zimo. Fizikulturni odbor za Slovenijo bo to delo smotrno povezal in pripravil še svoj načrt, da bomo po štirih dolgih letih zopet zasmučali po naših divnih planinah, zasmučali v svobodi, lepši bodočnosti naproti.

★ ★ ★

Telovadba

Kakor vidimo, doživljamo danes v vsem upravnem življenju popolne spremembe. V kulturi, gospodarstvu in politiki se gradijo novi temelji, ki prinašajo državi povsem novo lice. Tudi v telesni vzgoji smo začeli z reorganizacijo, ki temelji na demokratskih načelih. Bistvena sprememba telesne vzgoje je ravno organiziranje skrajnih ljudskih plasti, ker hočemo, da bo ves naš narod zdrav in ravno po telesni vzgoji usposobljen za prenašanje življenjskih naporov. Pri množični organizaciji nam je za vzgled Sovjetska zveza, ki je med prvimi doumela vso resnično važnost množične aktivnosti v telesni vzgoji. To je torej bistvena sprememba, ki je organizatoričnega pomena. Tej spremembi pa sledi druga, ki je prav tako važna in ki jo moramo vendarle enkrat premostiti. Ta temelji v načelih tesnega sodelovanja telovadbe z vsemi ostalimi športnimi panogami.

Zopet se spomnimo stare Jugoslavije. V njej smo imeli telovadna in druga športna društva, ki pa so bila vedno med seboj v ekstremnih sporih. Telovadci so dokazovali vsem ostalim športnikom, da oni predstavljajo bistvo telesne vzgoje, ali pa obratno. In tako, kakor smo videli, ni nikdar moglo priti do tako nujno potrebne harmonije. Tudi v tem pogledu gremo danes korak naprej. Telovadba, ali da se športno izrazim, gimnastika, mora biti danes bistveni predpogoj vsakega zastopnika telesne vzgoje in mora resnično predstavljati avtoriteto vsega telesno vzgojnega udejstvovanja. Pri tem nečemo kršiti načel telesno vzgojne demokratičnosti in zato je odveč vsako razburjanje posameznih športnikov, ki ne pojmujejo še pravilno važnosti telovadbe v telesni vzgoji. Mi hočemo dokazati vsakemu posamezniku, da kar je za človeka topla kri, ki pomeni življenje, to mora biti za telesno vzgojno življenje telovadba. Z rednimi telovadnimi vajami dosežemo vse pogoje za vsa športna udejstvovanja in ravno po telovadbi dosežemo skrajno možne rezultate v vsaki posamezni panogi telesne vzgoje. Telovadba sama je dalje tista, ki nudi slehernemu njenemu pripadniku, četudi se sicer športno ne udejstvuje, telesno in duševno izpolnjevanje in ga usposobi za prenašanje skrajnih življenjskih naporov.

Resnici na ljubo

V 6. številki »Poleta« govori članek »Pogled lahkoatletov v bodočnost« tudi o stari grški telovadbi. Clankarjevi nazori o njej so pa, če je pisanje dovolj premišljeno, taki, da ne moremo mimo njih. Pisec trdi: da so Grki dobro poznali anatomijo telesa in da so bili dobro podkovani v fiziologiji; da so poznali človeško duševnost in veliko korist telesne vzgoje za zdravje; zato (ker so namreč vse to poznali), so hoteli navdušiti ves narod za telesne vaje. Pri tem so morali najti primerno pot. »da bi jih ljudstvo sprejelo po svoji volji, brez pritiska.« To pravo pot so iztaknili v tem, da so naredili telesno vzgojo ne le koristno, ampak tudi prijetno in privlačno.

Sredstvo za prijetnost in privlačnost so pa našli (torej so ga iskali nalašč, po vnaprejšnjem premisleku in v polni zavesti nekega cilja?) v plemenitem tekmovalstvu.

Praktično so dosegali svoj namen tako, da so pripravljali mladino z »gimnastičnimi vajami do večje moči, le-to so pa potem preizkušali na tekmah«.

In pika! Kdor količjakozna antično grško kulturo, ve, da se tudi telovadba ni razvila tako preprosto, da zlasti ni bila nalašč, po preudarku izumljena in kakor storjen obrtni izdelek postavljena pred ljudstvo.

Grki so bili zelo slabi naravoslovci, saj za trezno raziskovanje in za poskušanje, ki sta vir vsega znanja v naravi, niso imeli skoraj nobenega razumevanja. Zavaljo tega so vedeli tudi o anatomiji in fiziologiji malo manj kot nič, pa si s tema dvema znanostima v telovadbi niso mogli pomagati. Res pa je, da so si s stoletno skušnjo nakopili precej znanja o učinkih telovadbe na dušo in telo, kar seve za učenje in urejanje vaj ni bilo malega pomena. Tako znanje imajo pa tudi najprimitivnejši narodi, saj so učinki telesnega dela (povečanje moči, storilnost volje, urnosti, poguma itd.) tako očitni, da jih mora vsakdo opaziti, tudi tisti, ki ne ve o zgradbi in delovanju telesa prav ničesar. Grki so že zdavnaj pridno telovadili, ko o temeljih telesne vzgoje se niso nič pravega razmišljali. Njene učinkovitosti so se dobro zavedli šele v klasični dobi.

Nikdar niso »iskali poti, da bi bili za telovadbo navdušili ves narod«, skrbno ogibajoč se vsakega vsiljevanja in opirajoč se na svoje anatomsko in fiziološko znanje. Pri Grkih »ves narod« telovaditi niti ni smel. Pravico do vzgajanja sploh, do telesnega pa še posebej, je imel samo prosti Grk, delovno ljudstvo in suženj pa ne. To pomeni, da velikanška večina naroda ni prišla nikoli na vadišča. Kar se »vsiljevanja« tiče pa moramo pibiti, da je bila telovadba v večini grških državice del občne vzgoje, zato se nam zdi, da so mlade Grka prav toliko spraševali, če hoče k telovadbi, kot mi sprašujemo svoje otroke, če se jim ljubi v osnovno šolo. Prav v najpomembnejših državah je bila telesna vzgoja obvezna in nalašč trda (za povečanje vzgojnega učinka), kaj šele da bi bili naporno razmišljali, kako bi jo osladili s »prijetnim in privlačnim«. Takrat in dandanašnji je prijetno in privlačno (Nadaljevanje na 2. strani.)

Škrlatica s Slemena

Foto: ing. S. Murko

na povsem nove temelje in na teh temeljih dandanes gradimo za množičnost v telesni vzgoji, kakor gradimo za množičnost v vsem javnem življenju in delovanju. Prav ta množičnost, aktivizacija najširših ljudskih plasti je to, kar spravlja v bes vso očitno in zaplotniško reakcijo. Privilegij meščanstva, ki je nekdanj edino moglo in prav za prav tudi smelo gojiti oni tedanji šport, je zdaj padel. Kdor je dobre volje, se bo priključil našim telesno vzgojnimi društvom, oni, ki bi pa radi kot nekdanj, tvorili nekakšno elitno društvo, med katero plebejci niso bili zaželeni, bodo pač in brez vsake škode za nas, ostali izven našega telesno vzgojnega gibanja, ker jim je vsa miselnost novega časa tuja. Oni so tudi tisti posled-

nji stebri reakcije, ki pretaka solze za »ubogim Peterčkom«, toči solze za obilnimi netveganimi zaslužki svojih očetov, ko se je bilo zdaj treba zagrizti v suhi kruhek in si ga tudi zaslužiti z lastnimi rokami. Vsa ta reakcija se na tihem in kadar je sama zase, zaganja tudi v našo telesno vzgojno organizacijo in ta reakcija ni nič drugega kakor privesek onih reakcionarjev, ki iz tužine razpredajo svoje niti, privesek izdajalcev, ki so se za zdaj umaknili pravični sodbi, kateri pa ne bodo mogli ubežati.

Z vsemi temi ljudmi je ljudstvo že obračunalo, zamen so vsi poskusi, da bi rušili našo enotnost in povezanost pred veliko manifestacijo ljudske volje, ki bo dne 11. novembra in zaman tudi za vselej.

Vedno znova se moramo vračati k začetku, k jedru, potem ne bomo zašli s poti, ki ga je začrtala Osvobodilna fronta. To jedro je ljudska oblast na osnovi demokracije. Množičnost vsega gibanja in delovanja Osvobodilne fronte je globoko utemeljena v iniciativi samega ljudstva in prav slednjega posameznika, ki se je bil priključil osvobodilni borbi in ki se je dandanes priključil delu za obnovo, za izgraditev in utrditev narodne oblasti. Ljudstvo si je samo postavilo program in se je jasno izreklo za Ljudsko fronto, ki je jamstvo, da žrtve osvobodilnega boja ne bodo zaman in da naša domovina ne bo več padla v kramplje izsesovalcem in priživnikom, — ko je dvanajst milijonov delancev in kmetov moralo rediti en milijon pijavk, hkrati z drhaljo skorumpiranih ministrov, dvornih prisklednikov in vseh podreptnikov, ki so ob vsaki priliki pošiljali v nekdanji Beograd vdanostne brzojavke in so ob vsakem ukrepu na ljudski račun, pobožnjaško zavijali oči: Vse za domovino. — Tako so spremljali vsak udarec po ljudstvu, zniževanje plač, redukcije in načrtno osiromaševanje kmetov. Za kos suhega kruha so, zala sužnjevali ljudi, ti stebri krivičnega družabnega reda, reakcionarji do zadnjega lasu, ki so se le nekako preiščili mimo pravične sodbe in so z Milanom Grolom hoteli zavaliti na pot Ljudske fronte kamen spoličke in začeli svoje razdiralno delo. Narod pa je vse te ljudi obsodil. Opozicija ni postavila svoje liste, kajti ni tvegala, da bi bila na političnih odločilih in temeljnih poražena, ker bi potem prejkone naglo usahnili vsi viri in vsa podpora, ki jo ji dajejo zunanji podpihovanci proti volji narodov Jugoslavije, ki so se odločno izrekli za program Ljudske fronte in za ono Jugoslavijo, za katero je dalo svoja življenja skoraj dva milijona najboljših sinov in hčera.

Reakcija si želi nazaj ono predaprilsko Jugoslavijo, ko je ribarila v kalnem, ko so po vseh ministrstvih sedeli priskledniki in se je s krvavimi žulji pridobil denar porazgubljal po njihovih žepih in so odločevali prav o vsem, tudi o telesni vzgoji ljudi, ki so videli najprej in povsod le sebe in svojo skupino ljudi. Ta skupina ljudi, ki nikdar ni aktivno delovala v športu, si je s tekmovalni za druženje nagonov prirejala zabavo in je vse drugo obdajala s prizanesljivim nasmehom. Šport je bil zanjo senzacija in športni tisk tedanjega časa je s svojim značilnim besediščem, (ki še ni popolnoma iztrebljeno iz predalov našega časopisja!) to težnjo po senzacionalnosti še podpiral z vsemi superlativi, kar jih je jezik le premogel. Tiho, temeljito delo izven nogometnih igrišč in boksarskih ter rokoborbskih aren, je ostalo omalovaževano in neopaženo. Za telovadce in lahkoatlete je zvedela javnost po navadi šele tedaj, ko so uspeli na tekmovalnih v tujini. In kljub vsej prednosti, ki jo je užival profesionalni nogomet v Zagrebu in Beogradu in vsem superlativom, pa smo bili z njim vedno na slabem.

Tu pa tam se je oglašil kdo, ki se mu ureditev tedanjega športa ni zdelo pravilna, toda razni športni oblastniki so znali prav čas prestrčiti vsako besedo, ki je težila za napredkom. Osvobodilna borba je pometla z vso to preostalino in tudi telesna vzgoja je bila postavljena

DANA MARINČKOVA
drž. prvakinja v metu krogla, 10,37 m

Mojstrski skok s palico

(Nadaljevanje s 1. strani.)

no v telovadbi to, da si povečaš moči, postaneš postavnejši in močnejši.

V »plemenitem tekmovalstvu« pa že zato niso mogli »najti takega prijetnega sredstva«, ker so bile tekme mnogo starejše od vsakešne premisljene, namerne telovadbe. Razvoj je bil prav obrnjen od tistega, kar trdi pisec. Skoraj gotovo je namreč, da so bile tekme v telesni zmožnosti nadomestek za nekoč krvave človeške žrtve pri bogoslužju in pri pogrebih. V očeh starih so bile del verskih obredov. To tesno zvezo z verstvom so ohranile tudi še takrat, ko je zavest o tem, da so tekme prav za prav žrtve bogovom, že zmedlela.

Tekma torej Grkom ni bilo vzgojni pripomoček, kakor je nam, ampak nekaj mnogo pomembnejšega. Lahko rečemo, da je grška vzgojna telovadba zrasla na tekmovalni, ne pa narobe. Zavoljo svojega verskega značaja, ki je iz njega izhajala velika pomembnost, takrat tekme tudi niso bile »plemenite« v današnjem pomenu. Pri njih so se dogajale reči, ki jih dandanašnji med najslabšimi poklic-

nimi športniki ne bi trpeli. Res, da tudi Stari prestopkov niso ravno hvaležili, a tudi prehudo preganjali jih niso. Pa ni čudno, če so se tekmovalci tako pulili za »preprost venec« ali drugo nič vredno znamenje zmage, saj so se držale tega vzorca brez vrednosti skoraj vselej kaj zaželene svetne dobrine (slava, dragocene nagrade, zemljišča, oprostitev od davkov in pod.), ki so zmagovalca čakale doma. Zaradi neumerjenosti in pretirane pomembnosti se je morala grška tekmovalna telovadba izpriditi in zabresti v poklicništvo, nazadnje pa v beraško glumaštvo. (Tudi tekmovalna telovadba naših vekov, ki si ne služi kruha z razkazovanjem svojih telesnih zmožnosti.)

Te kratke pripombe imajo seve samo namen, da popravijo nekatere trditve v omenjenem članku, ki bi jih utegnili nepoučeni po svoje razumeti. Nočejo torej biti oris značaja grške telovadbe.

★ ★ ★

Dr. Viktor Murnik:

O NAMENU IN POMENU TELESNE VZGOJE NARODA

Za gospodarsko delo je treba samo po sebi umevno, da človek udejstvuje svojo moč, svojo **delovno silo**. Ako napravljajo nekaj koristno, kar prej ni bilo koristno, opravlja produktivno delo. »Rendre utile une chose inutile c'est tout le secret de la production« (»narediti iz nekoristne stvari koristno, to je vsa skrivnost produkcije«), pravi znani francoski narodni gospodar **Charles Gide**. Produktivno pa je seve tudi ono delo, ki iz manj koristnega nareja bolj koristno. **Poljedelec**, ki obdeluje polje in prideluje poljske pridelke; **rudar**, ki dviga naravne zaklade in jih spravlja v območje človeka; **obrtnik in industrijalec**, ki predeluje, različne snovi: vsi ti delajo stvari ali šele koristne ali pa bolj koristne, kakor so bile prej. Gospodarsko produktivno delo pa opravlja tudi **trgovec**, ki s pomočjo **prometnikov** spravlja blago iz krajev, kjer ne more koristiti ali ga je preveč, v kraje, kjer more šele koristiti ali pa ga je premalo; opravlja ga pa tudi s tem, da blago pravilno shranja in ga ohranja koristnega.

Ali za gospodarsko produktivnega moramo imeti tudi tistega, ki koga usposablja za to delo. Saj brez te usposobljenosti ni ne pridelave stvari ne njih predelave v koristne ali bolj koristne. To delo usposabljanja seve šele **posredno** ustvarja gospodarske koristi. Toda tudi delavec, ki samo seka drevesa v gozdu, ali rudar, ki samo koplje rudo, še ne ustvarja sam, neposredno, gospodarske koristi. Treba je še debila spravljal v podjetja, kjer se šele pretvarjajo ali pripravljajo za neposredno korist; treba je za ono rudo, ki bi bila brez nadaljnje predelave ali manipulacije še neporabna, še drugega dela. In vendar ne porečemo, ta delavec in ta rudar nista gospodarsko produktivna delavca. Prav tako je gospodarsko produktivno ono delo, ki usposablja za gospodarsko delo sploh ali pa za boljše gospodarsko delo; kakor bi bilo sicer. V verigi različnih vrst dela, da se doseže končni produkt sploh ali čim boljši končni produkt, je prav tako treba dela

viji samo tri milijone gospodarskih delavcev, bi bil gospodarski uspeh pri vseh skupaj večji za **devet milijard dinarjev** na leto.

Za čim obsežnejše in raznovrstnejše gospodarsko delovanje je treba seve tudi čim več kapitala. Tega pa je mogoče pomnožiti predvsem vprav z večjim in boljšim delom. Množe ga pa seve tudi prihranki. Telovadec se že s telesno vadbo samo navaja k zmernemu življenju, saj pridobivanje moči in spretnosti ne gre vkup z nezmernostjo; pomagala pa bo pri tem še pametna, svabilna in izpodbudna beseda vodnikov telovadbe. Le zmerni človek pa je zmožen prihraniti si kaj, nezmerni more zapraviti tudi to, kar so starši ali drugi zanj prihranili. S čim bolj razširjeno telesno vadbo bi se torej zvečala tudi možnost prihrankov.

(Dalje prihodnjič)

NOVA KNJIGA O SMUČANJU

Znani športni delavec **Dragutin Franković** v Zagrebu, bo še letos izdal knjigo »Škola skijanja« (priporočili bi mu, da rabi namesto »skijanja«, pravilni izraz smučanje, ki je tudi na Hrvaškem prav tako udomačen!) — Knjiga bo obsegala okrog 200 strani in bo tiskana na dobrem papirju. Vsebovala bo tudi številne ilustracije. Avtor bi rad določil višino naklade in prosi vse, ki bi hoteli knjigo naročiti, naj mu svoja naročila neposredno javijo na naslov: Zagreb, Sokolgradska 34.

FD ŽELEZNIČAR : FD MARIBOR 0 : 0 v Mariboru

V nedeljo, 23. septembra, smo bili priča lepe nogometne igre. Nismo si mogli predstavljati, da bosta po tako dolgih štirih letih obe moštvi mogli prispevati k skupnosti, in pa drugo kar smo opazili: dvoboj se je vršil v duhu prijateljstva z željo vseh, da se ne ponovijo stari klubski prepri in hibe, kar bi samo škodovalo pravilnemu razvoju današnje telesne vzgoje.

Dopoldanski program je zaradi množičnega dela v Mariboru odpadel. Popoldne so se pa nam predstavila kar po tri moštva od vsakega društva. Mladina in II. moštvo FD Maribor sta zmagali z 2:0, odnosno 3:1.

V glavni tekmi sta nastopili moštvi v sledečih postavah:
FD Železničar: Pliberšek, Muraus, Frangeš, Reininger, Krasnik, Kanič, Fišinger, Kovačič, Fekter, Pocaž in Trpin.

FD Maribor: Plaznik, Šešerko, Gomolj, Kirbiš, Varl, Janžekovič, Ogrižek, Vodeb, Vesnaver, Gajšek in Bosina.

Po izmenjavi šopkov cvetja in nekaj prijaznih besed je začel FD Železničar z začetnim udarcem. Prvih 10 minut se je igralo v znaku otipavanja in splošne treme. Kmalu nato so prevzeli Železničarji iniciativo in izvedli par lepih kombinacij s strelji mimo gola. Tudi FD Maribor se je opomogel in začel svoje napade preko desne strani, ki je bila bolj nevarna kot leva. S tem se je šlo tudi na odmor. Vse odmore so izpopolnili naši vrli lahkoatletični in lahkoatletični z izmenskimi teki, v katerih je Železničar zasedel vsa prva mesta.

V drugem polčasu se slika na polju tudi ni spremenila. Železničarji, ki so sicer od začetka prevzeli iniciativo igre in s svojo boljšo tehniko en čas na igrišču dominirali, niso pred golom mogli nič napraviti, vedno je bila na mestu obramba nasprotnika, posebno se je odlikoval vratar Plaznik. Po nekajkih 15. minutah se je igra prenesla na polje zelenih, pa tudi tam ni bilo nobenih pravih strelcev. Konec igre je pripadal zopet boljše vigranemu moštvu Železničarja.

Z igro so lahko zadovoljni vsi, tudi FD Maribor je vključno pomanjkanju vezbanja popolnoma zadovoljil. Ima sicer nekaj starih igralcev, za katere bo treba kmalu nadomestnikov.

Izgleda, da bomo na pomlad drugega leta priča dobrim tekmam.

Kakor sem poprej omenil, tekma je bila na primerni višini, precej ostra, pa vključno temu so bili igralci zelo disciplinirani, tako da sodnik Grošelj Janko ni imel težkega dela.

Občinstva z ozirom na zadnjo lepo nedeljo ni bilo toliko, kot je bilo pričakovati. Zaželeno je, da bi se še letos odigrala medmestna tekma Ljubljana : Maribor, da vidimo razmerje v nogometu v teh dveh mestih.

G. J.

O TRENINGU

V slovarju tukaj je beseda trening kratko pojasnjena: priprava za tekmovalje. Vendar moramo pod to besedo razumeti mnogo več. Trening, ali kakor bi rekli po naše vadba, ne pripravlja samo tekmovalca za uspešen nastop v določeni športni panogi, temveč mora v športniku razviti vse njegove telesne sposobnosti do najvišje mere. Bistvo treninga je priprava. Začenja se vedno z enostavnimi in lahki vajami, ki jim postopno slede težje. Naporne vaje naj se menjavajo z lahkimi — sprostilnimi vajami.

Rekord je tiha želja vsakega mladega tekmovalca. Potrebno pa je poudariti, da so več vredni povprečni dobri uspehi v več športnih panogah, kot rekord v eni sami stroki.

Dobre povprečne uspehe dosežemo lahko samo, če smo stalno v dobri formi — to pa dosežemo in ohranimo le z rednima, načrtnim trenin- gom. Opustitev treninga za daljšo dobo se maščuje v obliki telesnega nerazpoloženja. Naše mišice se ob dolgotrajnem brezdelju olenijo. Boleče mišice po najmanjšem naporu so že posledica takega stanja.

Trening nam postane rad enoličen in nezanimiv ter dolgočasen. To ni prav. Šport mora ostati vedno igra in bistvo igre pa je, da sodelujemo z veseljem. Tudi pri trdem, napor- nem treningu ohranimo veselo razpoloženje, ki se kaže v sproščenem nasmešku. Največje veselje nudi športniku stopnjevanje uspehov — to pa doseže ravno s smotrnim trenin- gom.

Trening sam je ali pripravljalni ali kondicijski ali pa tehnični posebni specialni trening, ki sta lahko ločena po časovnem razdobju ali pa sta tudi medsebojno povezana (n. pr. pri boksu).

S kondicijskim treningom skušamo razviti mišice, notranje organe in živčevje do najvišje mere. Telesno moč, hitrost in vztrajnost polagoma in sistematično stopnjujemo do popolne zmogljivosti. Sre, pljuča in ostale notranje organe navajamo pri tem na zahteve, ki jih terja naporno tekmovalje.

Vzporedno s kondicijskim trenin- gom poteka često že tudi posebni tehnični trening, s katerim hočemo stopnjevat uspehe v določeni disciplini športne panoge. Brezhibno sodelovanje mišičevja in živčevja ter izločitev (to je sprostitve) vsega nepotrebnega mišičevja, je osnova tega treninga.

Vsak zdrav človek ima z ozirom na svojo telesno obliko podlago za uspešno udejstvovanje v gotovih športnih panogah. Čokata postava s kratkimi močnimi mišicami, je zelo prikladna za dviganje uteži. Dolge elastične mišice so odlike lahkoatleta, lahke kosti, ozki boki, širok prsni koš in mehke mišice že na prvi pogled izdajajo plavača in podobno. Vsak šport pa zahteva neko mero hitrosti, moči in spretnosti.

Prenaporen trening je po svojem učinku podoben roparskemu sekanju gozdov. Tak trening izčrpa vse telesne rezerve in poleg tega zelo slabi voljo za tekmovalje. Trening ne sme nikoli do kraja izčrpati vseh moči. Ob zaključku vsakega treninga moramo imeti občutek, da imamo še mnogo sil v sebi.

Trening pričnemo, ko je želodec v glavnem že opravlil svoje delo, to je 2 do 3 ure po vsakem obedu.

Pri vsakem treningu tečemo ne zato, da bi postali dobri tekači, temveč zato, da krepimo notranje organe in da pozivimo krvni obtok in s tem pripravimo mišice za delo. Kratko se izrazimo: tečemo zato, da se ogrejemo. Tečemo v lahki, ohlapni in topli obleki (najboljša je trenir- ka). Obuvalo z lahkimi podplatji se mora nogi dobro prilagati.

Najbolj primeren je tek čez drn in strn po gozdnih potih. Tečemo živahno z menjajočo se hitrostjo. V dobi kondicijskega treninga tečemo vsak drugi dan (mnogi celo vsak dan!). Po končanem teku se ne sme- mo počutiti utrujene ali celo izčrpa-

ne, temveč moramo biti sveži s prijetnim občutkom, da so naše mišice temeljito prepojene s svežo krvjo — polno hrane (kisika).

Teči začnemo s kratkim, zmernim sprintom (ca. 80 m), nato 150 m živahno hodimo, nakar ponovimo sprint v ostrejšem tempu, pridemo zopet v živahno hojo itd. skupno na dolžino 1 km. To razdaljo stopnjujemo postopno v več treningih do 4 km. Ako tečemo v skupini, je za zaključek zelo prikladno skakanje čez kozo (drug preko drugega). Po končanem teku si oteremo kožo s frotirko in se toplo oblečemo.

Ob slabem vremenu je nadomestilo teku na prostem tek v telovadnici s skakanjem čez ovire ali ako tudi tega ni na razpolago, skakanje čez vrvice, ki jo vrtimo. Izvedemo do 300 poskokov izmenoma in sonožno.

Tovarištvo

Razumljivo nam mora biti, da je naša vojska dosegla tako odlične uspehe ne samo po skrajnem junastvu in požrtvovalnosti, temveč tudi po tisti harmoniji, ki ji pravimo tovarištvo. Od navadnega boreca pa do samega maršala Tita, vsi so bili povezani z medsebojno ljubeznijo in tovarištvom.

Poglejmo vrednost tovarištva v telesni vzgoji. Priznati moramo, da je bivši jugoslovanski šport presegal meje nadpovprečnosti. Imeli smo podince, ki so se oddaljili od preostalih in reprezentativno nastopali tudi na mednarodnih, telesno vzgojnih prireditvah. Krivico bi delali temu ali onemu podincu, če bi mu očitali domišljavost, vemo pa, da so bili gotovi športniki, ki so morda prav zaradi doseženih uspehov zviška gledali na ostali naraščaj, ki je želel in tudi pričakoval ravno od teh tekmovalcev tovariški poduk ali nasvet pri svojem prizadevanju za čim hitrejši napredek. Dogodilo pa se je celo več. Nekateri podinci, v svesti si, da jih ves svet občuduje zaradi uspehov, so s svojim netovariškim vedenjem in govorjenjem ubili voljo začetnikom, tako, da se mnogi od naraščaja rajši prenehali s telesno vzgojnim udejstvovanjem. Danes pa, ko nam je naša armada pokazala zlato vrednost tovarištva, nam mora biti jasno, da bomo dosegli najvišjo stopnjo telesne vzgoje takrat, ko bomo vsi povezani med seboj po resnični ljubezni do bližnjega, po tovarištvu. Če se torej poidelec telesne vzgoje izločijo iz preostale množice, naj se dobro zavedajo, da so šele sedaj resnični dolžniki svojemu narodu. Z resnično ljubeznijo naj se postavijo na čelo vsemu naraščaju in naj jim resnično na tovariški način pomagajo do njihove končne zmogljivosti v telesni vzgoji. Le na ta način bomo dosegli, da bo telesna vzgoja tisti vodnik ljudskih plasti, ki bo pokazala, kaj je v bistvu tovarištvo in kako ga mora vsak posameznik pravilno pojmovati.

★

RAZPIS

gozdnega teka in medmestnega lahkoatletskega tekmovalja na Jesenicah.

V soboto, 13. oktobra 1945: ob 3. uri zbor nastopajočih lahkoatletov, ob 3.10 start za gozdni tek atletov in smučarjev, na progi 5 km — mladinci nad 18 let; mladinci, pod 18 let na 2.5 km dolgi progi; ob 3.30 tek na 100 m, mladincev nad 18 let in mladink, tek na 800 m in tek na 1500 m; ob 4. uri meti: kopje, disk, krogla — mladinke in mladinci; ob 4.30: skoki — daljava, višina.

Zvečer izlet udeležencev na Črni vrh, edino smučarsko postojanko z alpskimi tereni, ki bo to zimo oskrbovana.

Vabljeni vsi tekmovalci — še prav posebnost pa vsi, ki žele teči v gozdnem teku in smučarski tekmovalci.

Telesno vzgojno društvo Jesenice.

Množični nastop tekačev v teku čez drn in strn

Zmaga demokracije je globoko utemeljena v razvoju človeške družbe. Vse, kar je protiljudskega, kar je nedemokratsko, izgublja tla, ker je razvoj usmerjen k izločitvi vseh priživiških elementov in k popolni izločitvi izkoriščevalstva. V demokratski Federativni Jugoslaviji je Ljudska fronta nosilec zamisli državne oblike za srečnejšo bodočnost vseh narodov Jugoslavije: Ljudstvo terja republiko, vlado množice, in bo zato volilo maršala Tita, ki jo je iz vseh zmed povedel v srečno bodočnost nove Jugoslavije.

Društvena pravila

Objavljamo pravila za telesno vzgojno društva v Sloveniji.

Po določbah novega društvenega zakona naj se vsako društvo takoj priklasi svojemu krajevemu narodnemu odboru in mu predloži ta pravila.

Društva naj se takoj preuredijo in prilagodijo svoj ustroj tem pravilom.

Društva naj skličejo redni društveni zbor, izvolijo odbor in se priklasi v Fizikturno zvezo Slovenije. Priglas je treba poslati Fizikturnemu odboru Slovenije (Ljubljana, Tomanova ulica 1) s temi-le podatki: društveno ime in sedež, izvoljeni odbor (odbornikovo ime, poklic, starost in opravilo v odboru), sedanje število dece, naraščaja in članstva, ločeno po spolu, katere panoge lahko množično organizira kot šport (v tekmovalne namene), kakšne prostore ima društvo za gojenje telesnih vaj in čigavi so, potrdilo krajevnega narodnega odbora, da se strinja z izvoljenim odborom. Te podatke potrebujemo za zbor telesno vzgojne zveze Jugoslavije.

Te številke »Poleta« smo natiskali zaradi pravil nekaj več. Društva lahko posebej naroče potrebne izvede. Cena din 2.— za izvod; denar je pa treba poslati naprej na čekovni račun »Fizikturnega odbora Slovenije« št. 12.071.

V kratkem bomo začeli z urejevanjem telesno vzgojnih okrožij.

PRAVILA

telesno vzgojnega društva

§ 1.

Ime in sedež: Društvo se imenuje »Telesno vzgojno društvo (ime kraja)«, svoj sedež ima v

§ 2.

Namen društva je, da z vsestransko telesno vzgojo razvija in krepi telesne in npravnstvene moči v slovenskem narodu. Smotrna telesna vzgoja, ki naj postane last najširših ranožic, zlasti pa mladine, vzgajaj posameznike v telesno in npravnstveno zdrave, narodno in politično zavedne državljane, ki bodo sposobni utrjati enotnost slovenskega naroda, braniti in ohraniti vse pridobitve narodne osvobodilne borbe, prispevati k gospodarskemu, socialnemu in kulturnemu napredku narodov demokratične federativne Jugoslavije ter poglabljati bratstvo in medsebojno pomoč med njimi.

§ 3.

Naloge in sredstva. Društvo dosega svoj namen s tem:

- da goji telesne vaje vseh panog in vrst po načelu smotrne vsestranosti in s tem vzgaja posameznike k skupnemu delu za skupne narodne cilje;
- da pomaga posamezniku v razvoju k vrhunski storitvi;
- da prireja javne nastope in tekmice;
- da prireja tečaje, predavanja in razprave o telesni vzgoji v splošnem in o posameznih panogah, izdaja članice in spise telesno vzgojnega znatstva, ter ustanovi strokovno knjižnico in čitalnico;
- da seznanja svoje pripadnike z vprašanji gospodarskega, socialnega in kulturnega življenja naroda;
- da izvršuje vse odredbe nadrejenih telesno vzgojnih organov;
- da vodi potrebno statistiko;
- da uredi zdravniško službo;
- da pomaga sosednim telesno vzgojnim društvom;
- da najtesneje sodeluje s krajevnimi množičnimi organizacijami Osvobodilne fronte in se v svojem vzgojnem prizadevanju nanje naslanja.

Gmotna sredstva za dosego društvene namena so:

- vse društveno premoženje;
- članarine in prispevki pripadnikov;
- darila;
- dohodki društvenih prireditvev;
- razni dohodki in podpore.

§ 4.

Društveni pripadniki so:

- deca, od 6. do 14. leta;
- naraščaj, od 14. do 18. leta;
- člani in članice od 18. leta dalje.

Član lahko postane vsaka oseba, ki je dopolnila 18. leto starosti, ima vse državljanske pravice, izpolnjuje po pravilih določene naloge in ki jo odbor sprejme.

Od vsakega pripadnika telesno vzgojne organizacije se zahteva še pismena prijava z lastnoročnim podpisom.

Odbor sme pristop pripadnika odkloniti, mora pa povedati, zakaj.

Noben član ne sme biti hkrati član dveh ali več telesno vzgojnih društev.

§ 5.

Pravice pripadnikov. Pripadniki smejo:

- uporabljati vse naprave Fizikturne zveze Slovenije (FZS);
- udeleževati se društvenega dela in prireditvev.

Člani društva imajo aktivno in pasivno volilno pravico. Enako pravico ima tudi naraščaj obojega spola od izpolnjenega 16. leta dalje.

Dolžnosti pripadnikov. Vsak pripadnik mora:

- delovati v duhu društvenih pravil;
- udeleževati se društvenega dela in prireditvev;
- redno plačevati članarino;
- pospeševati telesno vzgojo;
- utrjevati enotnost in resnično tovarštvo med pripadniki telesno vzgojne organizacije;
- pokoravati se odredbam nadrejenih organov ter društveni disciplini;
- varovati ugled telesno vzgojne organizacije.

§ 6.

Član preneha biti:

- kdor izstopi;
- kogar izključijo zaradi neizpolnjevanja društvenih pravil.

Izključitev izreče društveni odbor po opravljeni disciplinski obravnavi, velja pa, ko jo potrdi Fizikturni odbor Slovenije (FOS), če pa izreče izključitev FOS, velja po potrditvi na skupščini Fizikturne zveze Slovenije.

§ 7.

Kazni. Kazen izreče odbor po opravljeni disciplinski obravnavi. Dokler je član v disciplinski obravnavi, nima ne članskih pravic ne dolžnosti.

Član se lahko kaznuje:

- s pismenim ali ustnim opominom;
- s pismenim ali ustnim ukorom;
- s prepovedjo uporabe naprav in prostorov FZS za določeno dobo;
- z izključitvijo iz telesno vzgojne organizacije.

Zoper vsako kazn je mogoča pritožba na FOS, oziroma na skupščino Fizikturne zveze Slovenije.

§ 8.

Društveno vodstvo. Društvo vodi:

- društveni zbor;
- društveni odbor.

§ 9.

Društveni zbor. Društveni zbor se snide vsako leto meseca oktobra na odborov oklic, po potrebi pa tudi večkrat. Oklic je treba razglasiti hkrati z dnevnim redom najmanj 8 dni poprej tako, da je vse članstvo pravočasno obveščeno.

Izredni zbor se snide:

- kadar ga skliče odbor;
- kadar to zahteva, vsaj ena desetina članstva;
- kadar to zahteva nadzorni odbor.

Društveni zbor odloča o vseh društvenih stvareh. Posebno mu pripada to-le:

- da izvoli društveni odbor;
- da izvoli nadzorni odbor;
- da izvoli disciplinski odsek;
- da presodi in potrdi delo odbora za vso preteklo poslovno dobo;
- da razpravlja o vseh društvenih nalogah in vsem njegovem delovanju;
- da sklepa o predlogih odbora ali posameznih članov;
- da sklepa o predlogih nadzornega odbora;
- da sklepa o proračunu.

Društveni zbor je sklepčen, če je navzoča najmanj polovica članov in če je bil pravilno sklican. Zbor sklepa z večino glasov.

Če se ob določenem času in na določenem kraju ne zbere zadosti članov, se začne pol ure kasneje drug nov občni zbor na istem kraju in z istim sporedom, ki je sklepčen ob vsakem številu zborovalcev.

§ 10.

Nadzorni odbor. Nadzorni odbor ima tri člane in dva namestnika, ki jih izvoli izmed članstva društveni zbor. Nadzorni odbor pregleduje vse delo odbora.

Člani nadzornega odbora niso člani društvenega odbora, imajo pa pravico in dolžnost, da prisostvujejo vsem njegovim sejam, vendar nimajo glasovalne pravice.

§ 11.

Društveni odbor. Društveni odbor tvori:

- predsednik;
- podpredsednik;
- tajnik;
- blagajnik;
- gospodar;
- vodnik in vodnice članstva, naraščaja in dece;

f) poverjeniki onih posameznih panog, ki jih društvo množično organizira za posebno vadbo kot šport.

Društvenim sejam prisostvujejo s posvetovalnim glasom zastopniki avtonomnih organizacij (Slovenskega planinskega društva in jadrarno letalstvo).

Društveni odbor se voli praviloma na rednem društvenem zboru.

Naloge društvenega odbora so:

- vzgoja vseh pripadnikov po paragrafi 2. in 3. društvenih pravil;
- sprejemanje društvenih pripadnikov;
- gospodarjenje z društvenim premoženjem in napravami FZS-e;
- skrb za redno administrativno poslovanje;
- sklicanje rednih in izrednih društvenih zborov;
- prirejanje javnih nastopov, tekmice, tečajev, izletov in slavnosti;
- prirejanje predavanj in razstav o telesni vzgoji in o vsem, kar neposredno zadeva vzgojo v splošnem; v ta namen lahko izdaja društveni odbor strokovne knjige, spise in časopise;
- podpiranje vsenarodnih množičnih organizacij in ustanov, ki izhajajo iz narodno osvobodilnega boja;
- izvrševanje vseh odredb nadrejenih organov.

§ 12.

Poslovna doba društvenega odbora traja od 1. oktobra tega leta do dne 30. septembra prihodnjega leta.

§ 13.

Društveni odbor se sestane po potrebi, najmanj pa enkrat na mesec. Seje sklicuje predsednik, če ga ni, pa podpredsednik.

Predsednik in tajnik zastopata društveni odbor nasproti uradam in narodnim oblastem.

Za veljavnost sklepov je potrebno, da je na seji navzočih polovica odbornikov. Sklep velja, če gласuje zanj nad polovico navzočih odbornikov. Način glasovanja določa odbor z večino glasov.

Društvene posle opravlja predsednik in tajnik sporazumno s pristojnim odbornikom.

Pisma in razglase, ki jih pošilja društveni odbor svojim nadrejenim odborom ali pa jih javno oklicuje, podpisujeta predsednik in tajnik, če se pa nanašajo na strokovno telesno vzgojno delo, se podpisuje tudi načelnik strokovnega odseka ali poverjenik prizadete kot šport gojene panoge.

§ 14.

Disciplinski odsek. Disciplinski odsek raziskuje samo prestopke, ki so jih zagrešili člani proti disciplini, pravilom in odredbam društva in nadrejenih telesno vzgojnih organov.

Disciplinski odsek ima tri člane in dva namestnika, ki jih izvoli društveni zbor.

Sklepe disciplinskega odseka potrjuje končno veljavno FOS.

Naloga disciplinskega odseka je, da opravi preiskavo in da svoj predlog, ki po njem izreče društveni odbor ali kazn v duhu § 6. in 7. teh pravil ali oprostitev.

§ 15.

Splošno vadbo vseh telesnih vaj vodi odsek za splošno telovadbo pod predsedstvom vodnika članstva.

V odseku za splošno telovadbo so:

- vodniki vseh oddelkov (članstva, naraščaja, dece);
- sposobnejši tovariši in tovarišice v splošni telovadbi ali tisti, ki imajo strokovno znanje v telesni vzgoji.

§ 16.

Splošne telovadbe se morajo udeleževati vsi pripadniki društva. Pod splošno vadbo je razumeti vse panoge telesnih vaj, ki si društvo zanje more oskrbeti pogoje (materiale in učne moči), vsaj pa mora obsegti proste vaje, lahko atletiko, vaje z orodjem (ročke, bremena), vaje na orodju in igre. Telesna vzgoja mora biti vsestranska in smotrna.

Od splošne vadbe se lahko oprosti za določeno dobo pred tekmami pripadniki, ki goje posamezne telesne panoge v tekmovalne namene.

§ 17.

Ta pravila veljajo, dokler jih redno izbrana skupščina Fizikturne zveze Slovenije ne izpremeni.

Pravila so bila soglasno sprejeta na redni seji Fizikturnega odbora Slovenije dne 4. oktobra 1945.

Fizikturni odbor Slovenije.

J. Bergant:

Pravilna usmeritev telesne vzgoje

Učni vzgojni sistem naših šol je zgrešil poleg že omenjenega forsiranja duševnega dela tudi proti čisto golim pedagoškim vidikom. Otrok se pred šolsko dobo vedno igra in giblje le na prostem, na čistem zraku. V šolski klopi, doma pri pisanju šolskih nalog, pri učenju mu manjka dražljajev za rast. Lahko bi vam navedel, kako so moderne države rešile te probleme (Rusi, Amerikanci) in se zavzele za sistematsko vsakodnevno telesno gibanje. Pri nas se je po posameznih šolah pravilno razumevala vloga telesne vzgoje v vsem vzgojnem sistemu (inicijativa naprednejših učiteljev) ali to še ni zadostno in opravičuje: v splošnem so naši šolniki jemali telovadbo kot brezposlabno večino

šolah itd.) kvarijo svoj organizem, popolnoma odstranili telovadbo. Največji greh so pa storile naše univerze. One niso niti malo polagale važnosti na telesno vzgojo in so jo v svojem načrtu popolnoma anulirale. Spomnite se samo ruskih, amer., angleških, norveških in drugih enakih ustanov, kako so one rešile to nalogo. Pri njih je telesna vzgoja prvo, kajti vedo, da le v zdravem telesu more bivati zdrav duh in da telesne vaje so one, ki množično zberejo in zaposlijo mladino sveta.

Ce smo pa v šolah v tistih par telovadnih urah kaj delali, nam pa ni bilo mogoče doseči niti onega minimuma, ki nam ga je dovoljeval retni telesno vzgojni načrt; seveda, če je ta sploh obstojal. Zakaj? Zato, ker

Ob sončnem zahodu na Krki

F to: prof. J. Ravnik

Iz vsega tega se je rodilo sledeče: zdravje in moč našega naroda je padla. Šele Osvobodilna fronta je priklicala mladino in tako ves narod v boljšo bodočnost.

V stari Jugoslaviji smo pa še moralno zelo padli. Težnja za uživanjem, razkošje, ki je uničilo etična dobra in podkopavalo moralno naroda, vse to smo prevzeli od drugih narodov, le onega ne, kar bi bilo potrebno. Na drugi strani nas pa je še protekcionatstvo, podkupovanje in korupcija tako izpodjedalo, da sami nismo občutili kam plovemo.

Današnja doba zahteva, da je narod telesno zdrav in moralno visoko stoječ. Življenje teče dalje. Ne spimo na lavorikah in ne trkajmo se na prsa češ, saj smo osvobodjeni; to svobodo moramo obdržati in v novi domovini dalje graditi. Vedno se je pokazalo, da mora biti manjši narod, če se hoče obdržati kvalitativno boljši.

Grški narod je stoletja obdržal svojo svobodo, a mi smo že po par letih zabredli v propad. Naši najboljši so se zopet dvignili, nas osvobodili in tu smo! Drugi narodi kamor koli pridejo, povsod gradijo svoja igrališča in nikdar ne pozabljajo, da je zdravo telo prvi pogoj za obdržanje samega sebe in tako cele svoje zajednice.

Tudi Rusi, Švicarji in severni narodi so pokazali, da pravilno razumevajo pomen telesne vzgoje. Ne bom se še dalje spuščal v zgodovino telesne vzgoje, sicer bi vam lahko navedel še maso primerov, kako so si različni narodi ravno s pomočjo telesnega udejstvovanja obdržali dolga stoletja svojo nezavisnost.

Za prepoved našega naroda je potrebna samo telesno zdrava in moralno visoko stoječa mladina, z visoko razvitim čutom za skupnost. To bomo pa le dosegli s sistematskim delom na vsem vzgojnem, političnem in kulturnem polju in z zaposlenjem moči naše mladine v okviru dela ter s pobijanjem vseh teženj mlačnega uživanja.

Dotaknil se bom stanja telesne vzgoje pri nas pred štirimi leti. Država je potom šole, vojske in zadnja leta s pomočjo zakona O. T. V. vršila to važno telesno vzgojno nalogo — seveda nepopolno. Na drugi strani se je pa naša mladina vadila v raznih telovadnih društvih in športnih klubih. I država, i privatna iniciativa sta imeli razmeroma zelo slabe uspehe. Po šolah smo po eno uro, največ po dve uri tedensko telovadili, še te skromne urice so pa navadili različni učitelji in profesorji uporabljali za svoje učne predmete. V sedmi in osmi gimnaziji, kjer je doraščajoče mlado telo najbolj potrebno dražljajev za razvijanje in krepitev organizma, katere pa je najti le v sistematskem vezbanju, so enostavno telovadne ure brisali. Še huje smo grešili, ko smo po strokovnih šolah, kjer si mladei in mladenke radi enostranskega dela (pri šivanju, pletenju, mizarjskih delih, kmetijskem delu, delu v srednjih tehničnih šolah, trgovskih

nismo imeli sposobnih, niti za to usposobljenih učiteljev in profesorjev. Saj so vam še vedno pred očmi stare slike iz vaših šolskih let, ki so se vedno ponavljale v vaših zadublih telovadnicah (mimogrede: telovadnica je le nujno zlo. Kadar le moreš, vadi na čistem zraku, kajti le tam so dani najboljše pogoji za pravilno izvajanje telesnih vaj). Učitelj, oblečen pred vami, z zaprtim trdim ovratnikom, ob zaprtih oknih, s palico v roki, naslonjen na kakšno kozo ali konja, kajti orodje je služilo samo za okras telovadnic ali telovadišč, šteje zaspani takt, za še bolj zaspane vaje. Dosti o naših šolah - ali bolje rečeno nešolah. Mislim, da sem vam jasno predložil, kakšne ne smejo biti nikdar več naše telovadne ure.

(Dalje prih.)

★ ★ ★

Pomen slovanske vzajemnosti

Pomen novo pojmovane in na ljudski demokratični zasnovane slovanske vzajemnosti je za ohranjanje neodvisnosti slovanskih narodov in miru med narodi dalekosežen. S poglabljanjem in utrjevanjem te vzajemnosti se bo večal. Slovanski narodi so bili v poslednji vojni najbolj prizadeti in so dali največje žrtve za končno zmago. Zato morajo skupno nastopiti, da se zavarujejo pred ponovnim napadom. Ta njihova vzajemnost ni niti zavojevalna, niti izključevalna, temveč želi postati orožje za utrjevanje evropskega in svetovnega miru, katerega vidi v popolnem ustvarjanju resnične politične, gospodarske in socialne demokracije med vsemi narodi in državami. V poslednji vojni so Slovani, predvsem pa največja slovanska država ZSSR, pokazali vsemu svetu svoje domoljubje, svojo hrabrost, svojo požrtvovalnost in svojo duhovno nadmoč nad nemškimi zavojevalci. Slovanske države z ZSSR na čelu so postale važen činitelj v po-vojnem svetovnem dogajanju ter so odločene, da vložijo vse svoje moči in sposobnosti za uresničenje onega vzvišenega vsečloveškega ideala bratstva, ki so ga propovedovali njihovi najboljši sinovi: Puškin, Tolstoj, Dostojevski, Gorkij, Lenin, Ševčenko, Mickiewicz, Krasinski, Dobrovski, Kolar in Palacki, Štur, Masaryk, Ljudevit Gaj, Prešeren, Njegoš, Svetozar Marković in Hristo Botev. S svojo predano službo ideji svetovnega miru bomo prepričali tudi one, ki so pod vplivom nemške in madžarske propagande gledali v zblizanju slovanskih narodov nadvlado zavojevalnega panslavizma, ki je bil v preteklosti bolj nemško-madžarsko strahilo, kakor resnična stvarnost, to je — da so slovanski narodi resnični poborniki miru. Resnični sovražnik miru je svetovna reakcija. Mi bomo verni zavezniki vseh onih, ki se bodo borili proti tej reakciji.

Plavalec na progi pred ciljem

GLAS Z GORA

PREVZEM PLANINSKIH POSTOJANK

Osrednje društvo in vse podružnice SPD znova prevzemajo v svojo last in upravo vse gorske postojanke, ki so jih posedovale pred vojno. Med okupacijo je nemški Alpenverein razdelil celotno imovino SPD med svoje podružnice, ki so se na imovino SPD tudi vknjižile. Premnogo postojank je bilo med okupacijo uničenih, vse brez izjeme pa močno poškodovane. Med okupacije je tudi zelo popustil smisel za skupnost med nekaterimi planinci, ki so započeli akcijo, da se odvzamejo postojanke nekaterim podružnicam in dodelijo drugim, kakor bi bile nekatere podružnice, ki so vso dobo svojega obstoja marljivo delovale, krive, da se razne podružnice, ki so se izživljale v lokalnem domoljublju, namesto v planinskem delovanju, nekatere celo v petdesetih letih svojega obstoja, niso mogle postaviti nobene postojanke in bi si zdaj rade okoristile na račun drugih delovnih podružnic, ki imajo predvsem večje število članstva in tudi obsežnejši delokrog, ko kakšna krajevna podružnica, ki bi prav po stari miselnosti rada proglasila vse, kar je na njenem območju, za svoje. Nad 5000 ljubljanskih planincev, ki so ustvarili in vzdržujejo slovensko planinstvo, pa naj bi se zadovoljilo z delokrogom po Rožniku in okoli Sv. Katarine, blagohotno pa bi jim bilo prepuščeno, da še nadalje izdajajo »Planinski Vestnik«, skrbje za gorsko vodništvo, reševalno službo in sploh za ugled slovenskega planinstva.

V GORAH SNĚZI IN METE

Po dolgem, lepem, skoraj poletnem vremenu, se je sprevrglo vreme v nenehno deževje, ki so ga razganjali mrzli piši in od gora je mrzlo zavelo. Do višine 1500 m je zapadel sneg, toda spet je zmagalo sonce in prva letošnja bela mana je skupne-

la. V višavah pa je sneg ostal, morda ga bo še zmoglo kasno sonce, ostal pa bo gotovo na osojnih straneh, v mrazu bo skrepnel in počkal težke zimske odeje, ki se bo sprostila v velikem deževju, ki bo skoraj zajelo dolino. Čas za letne ture je minul. Zdaj prihaja zima in roka že gladi smuči in pest se tesno oklepa ratišča cepina. Za prvimi plazovi se bodo vrgli gorniki v breg v bleščavo snega v zimskem soncu, ko bodo doline spale v gostih meglah.

IZLET SPD V PLANICO

Preteklo nedeljo je SPD skupaj s Putnikom priredilo skupinski izlet v Planico in na Vršič, ki je kar najbolj uspel. Nad 60 udeležencev tega izleta je družno izreklo svojo željo, da bi SPD priredilo še več takšnih izletov. Nekoliko pozen letni čas in negotovo vreme bo od zdaj nekoliko oteževalo izlete, posebno v visokogorje, ker je do višine 1800 m zapadel sneg, ki prejkone, vsaj v severnih legah ne bo več skopnel. SPD nikakor ne bo moglo prevzeti odgovornosti in prirediti izlete v visokogorje, v že povsem zimskih razmerah, ki terjajo od udeležencev popolno uvežbanost v snegu in ledu in tudi vso potrebno opremo. Prirejalo bo izlete v kraje, kjer udeležencem ne bo grozila nobena nevarnost. Obiskali bomo po vrsti Kamniško Bistrico, Vrata, znova Planico in Vršič, potem bomo pogledali še na Jezersko in tu pa tam v Karavanke. Vsaka lepa nedelja bo porabljena za izlet, dokler ne bo snega, ki bo ustregel smučarjem in bodo potem izleti usmerjeni v kraje z ugodnimi smučišči in snežnimi razmerami. SPD prireja in bo priredilo vse nadaljnje izlete izključno za svoje člane. Radi tega naj se oni, ki se žele udeležiti enega ali drugega teh izletov, takoj včlanijo v SPD. Pisarna Osrednjega društva je v Ljubljani, Masarykova cesta 14/II (Grafika). Telefon 46-45.

tekmovanja. Kljub izredno slabemu vremenu je Zorin iz Beograda ponovil vsezvezni rekord: dosegel je 185 točk izmed 200 pri streljanju na 300 metrov iz treh položajev. Novo na sporedu je bilo streljanje v dve izginjajoči tarči, dokler strellec prvič ne zgreši. Moskovčan Zgurov je zadel 65 krat ter tako postavil vsezvezni rekord, ki je obenem edinstveni rekord v naglem streljanju. Rul iz Estonije je zboljšal neki drug rekord ZSSR. Dosegel je 273 točk izmed 300 v streljanju z malokalibrsko puško. Prva mesta v tekmovanju sta si priborila estonska republika in leningrajsko moštvo.

KOPICA NOVIH DRŽAVNIH IN EN NOV SVETOVNI REKORD

Medtem ko so štirje najboljši, in sicer Nina Dumbadze, Sečenova, Ozolin in Pugačevski potovali po Jugoslaviji, so se njihovi tovariši in tovaršice v Kijevu borili za državna prvenstva v posameznih lahkoatletskih disciplinah. Rezultati prvenstev kažejo, da imajo danes v Sovjetski zvezi neizčrpne vire odličnih atletov in atletinj in se odsotnost nekaj najboljših skoraj niti ne opazi.

Na tem 26. drž. prvenstvu SSSR v lahki atletiki je nastopilo vsega skupaj 750 tekmovalcev in tekmovalk iz vseh krajev prostrane Sovjetske zveze. Bili so to najboljši med najboljšimi, kar kažejo najboljše sami rezultati, ki niso odlični samo pri zmagovalcih, ampak tudi pri onih, ki si niso niti mogli priboriti pravice do finalnega tekmovanja.

Tekmovanje se je začelo s predteki na 100 m za ženske. Najboljši čas je dosegla Letova (Moskva), ki je pretekla to progo v odličnem času 12,4 sekunde, torej v istem času, kot je pretekla to progo rekorderka Sečenova v Ljubljani. Poleg nje je preteklo še 12 lahkoatletinj v predtekih 100 m izpod 13 sekund!

Med moškimi je v predtekih na 100 m trojica dosegla rezultat 10,9 sek. To so bili Karakulov (Moskva), Golovkin (Moskva) ter Anisimov (Ukrajina). V finalu je zmagal Karakulov s 10,8 sek.

Posebno zanimivo je potekala borba žensk v metu kopja, pri katerem je med tremi, ki so upale na prvo mesto, zmagala 24 letna Anokina (Leningrad), ki je vrgla kopje trikrat preko 45 m. Njen končni rezultat je bil 45,39 m, druga Karpova (Ivanovska oblast) je dosegla 43,36 metrov, tretja Majučaja-Lapteva (Moskva) 41,38 m. Pozneje je vrgla Anokina kopje celo 48,39 m, kar je boljše od svetovnega rekorda.

Sledil je met kroglice za moške, kjer je brez težkoč zmagal Gorjainov (Leningrad), ki je vrgel kroglo 14,58 metra daleč. (Njegov letošnji najboljši rezultat znaša 15,23 m.)

Izboren rezultat je nato dosegla v metu kroglice sovjetska rekorderka Sevrjukova, ki je vrgla kroglo 14,31 metra daleč, kar zaostaja le za 7 cm za svetovnim rekordom Nemke Mauermayerjeve.

Dočim so rezultati prvih treh dni precej trpeli zaradi slabega vremena in vetra, se je vreme četrtega dne popravilo. Tega dne je bil najprej tek na 200 m finale. Vsi so pričakovali gladko zmago Karakulova, kar pa se ni zgodilo, ker je v istem času 21,9 sek. prispel na cilj z njim Golovkin. Sledil je tek na 400 m, kjer je zmagal v času 49,7 sek. Komarov.

Nepričakovan poraz Komarova na 800 m

Odsotnost rekorderja na srednje proge Pugačevskega, ki je bil na gostovanju v Jugoslaviji, je povzročilo, da je bil zmagovalec za 800 m 1500 metrov negotov. Favorita za ti dve progi sta bila sicer Komarov (Moskva) in Prževalski (Moskva), toda oba sta tekla taktično zelo slabo in tekmo izgubila.

Napako je napravil v teku na 800 metrov Komarov s tem, da je prepočas tekel prvih 400 m (58,5 sek.) in izgubil v finišu svoje prvo mesto. Zmagal je Anatolij Zimin (Moskva) v času 1:56,9 minute.

Pri teku na 1500 m je prvih 400 m vodil Vitinjš (Latvija), ki je potreboval za prvi krog 59 sekund. Po 800 m so vodili Prževalski, Zimin in Vitousme (Estonska), ki je kmalu nato prešel v vodstvo in pretekel 1000 m v času 2:38,6 sek. Vsi naporji Prževalskega, da bi v finišu prehitel Estonca niso pomagali in Vitousma je zmagal v času 3:57,0 minut.

Na progah 800 m in 1500 m za ženske je zmagala Vasiljeva (Moskva), ki je potrebovala zanje 2:18,3 in 4:41,0 min. Ni pa se ji posrečilo zmagati v teku na 400 m, kjer jo je nepričakovano premagala igralka hokeja Čudinova (Moskva), ki je pretekla to progo v času 59,0 sek., dasi je prišla na prvenstvo prav za prav zato, da nastopi le v skoku v vis.

Preko 7000 točk v desetboju

Do sedaj je na svetu doseglo več kot 7000 točk po finskih tabelah za višeboj samo 24 atletov. Sedaj je to uspešno na drž. prvenstvu tudi Kuznecova, ki si je v tej disciplini nabral 7082 točk.

Dober rezultat je nadalje v metu kopja dosegel Aleksejev (Leningrad), ki ga je vrgel 66,37 m daleč. V skoku v dalj za ženske je po desetletnem odmoru zopet nastopila Turova, ki je skočila 5,61 m daleč. V ostalih disciplinah so še zmagali:

Skok v dalj: Kuznecov (Moskva) 7,49 m.

Hoja na 20 km: Kruklirejš (Latvija) 1:39:58,2.

Skok v višino: Atanelov (Gruzija) 185 cm.

Skok v višino (mladinke): Borodina (Moskva) 140 cm.

STRELJANJE

ZAKLJUČNE TEKME MLADINCEV V SKUPINSKEM STRELJANJU

Kmalu po ustanovitvi prvih fizikturnih društev v Ljubljani so bili ustanovljeni tudi strelski odseki, ki so pričeli takoj z vežbanjem v streljanju z vojaško puško. Že na strelskih tekmah v okviru pokrajinskega zleta letos dne 18. in 19. julija, so mladinci uspešno tekmovali s starejšimi strelci. Ze takrat so poedinci pokazali znatne sposobnosti za to lepo in koristno panogo športa. Doseženi uspehi pri gori omenjenih tekmah so še bolj povečali vneto pri obiskovanju strelskih vaj in udeleževanju na strelščih. Tam je vedno dosti dela, kajti pred vsako vajo je treba postaviti tarče, pripraviti lopatice in lepke in osnažiti puške. Vse to delo so po udarniško opravili mladinci sami brez pomoči vojakov, ki stražijo strelšče. Mladincem so pri njihovem delu pomagali starejši člani, po večini iz vrst partizanov, ki so se že mnogo let udeleževali v strelskem športu in so s svojimi izkušnjami pripomogli k hitremu napredku mladincev v strelski umetnosti.

Ker se že bliža pozna jesen in dnevi postajajo zelo kratki ter bo treba kmalu prenehati s streljanjem na strelšču, je vodstvo strelskih vaj sklenilo, da zaključi letošnje strelsko sezono s tekmami v skupinskem streljanju med skupinami strelskih odsekov, najbolj agilnih fizikturnih društev.

Pri rednih vajah so se poedinci F. D. Krima navadno najbolj obnesli, vendar tudi mladinci ostalih F. D. niso mnogo zaostajali ter je bilo radi tega vprašanje, kdo bo zmagal, precej negotovo.

Vsak strelski odsek posameznih F. D. je prijavil le po eno dobro skupino z izjemo F. D. Krima, ki je prijavil kar dve. Proti splošnemu pričakovanju je prepričevalno zmagala II. skupina F. D. Krima, ki je bila zelo izenačena, ter je tako premagala I. skupino F. D. Krima in Udarnika, ki sta bila favorita. Med posamezniki se je posebno odlikoval mladinec Matos Lojze F. D. Krim, ki je dosegel 74 od 100 možnih krogov, drugi pa Kveder Sošo F. D. Udarnik s 68 krogov.

Streljanje se je vršilo na razdaljo 150 m na zmanjšano 10 krožno tarčo iz ležečega položaja brez naslona.

Izidi so bili sledeči:

1. F. D. Krim II — 155 krogov
 2. F. D. Krim I — 146 krogov
 3. F. D. Udarnik — 145 krogov
 4. F. D. Svoboda center — 116 kr.
 5. F. D. Svoboda vzhod — 102 kr.
- Posamezniki:
1. Matos Lojze, F. D. Krim, 74 kr.
 2. Kveder Sašo, F. D. Udarnik 68 krogov.
 3. Marolt Dušan, F. D. Krim 60 kr.
 4. Pakernik Ivan, F. D. Krim 53 krogov.
 5. Urek Stane, F. D. Udarnik 45 kr.

Profili sovjetskih športnikov

Georgij Vasiljevič Vasiljev

Tovariš Georgij Vasiljevič Vasiljev je docent na leningrajskem inštitutu za fizikluro. Je resen in tih človek, ki prav rad odpre zakladnico svojega obširnega znanja in sproščeno pripoveduje.

Po krivdi ali bolje po zaslugi »Mine reeda in Duff Cooperja« se je navdušil za Indijance in prišel v igri metati kopje. Ko je prvič prišel na športno igrišče in je prvič v življenju prijel za pravo tekmovalno kopje, ga je takoj s prvim metom vrgel 32 m daleč. Od tedaj se je pričel pridno baviti s športom in dosegel najdaljši met 63 m in 38 cm. Odlikovalo se je tudi v skoku v višino in v metanju kroglice. Kakor sam pravi, je njegova značilnost izredna hitrost vseh gibov. Kakor se je pričel polagoma zanimati za šport, prav tako ga je tudi šport začel polagoma zanimati z znanstvenega stališča.

Končal je desetletko, diplomirano je bil na zavodu za telesno vzgojo. Sedaj je docent za lahko atletiko na leningrajskem zavodu za telesno vzgojo. Je predstavnik nove, mlade sovjetske znanstvene telesne vzgoje, ki je na izredno visoki stopnji. Georgij Vasiljevič pravi, da ima na raz-

Amaterski boksač

polago vso svetovno znanstveno športno literaturo in da je iz nje jasno razvidno, da je sovjetska znanstvena fizikultura sedaj najpopolnejša na svetu. V fizikturnih institutih je najvažnejše to, da si pridobijo človeškega telesa, biomehanike in metodike. Napisal je že več znanstvenih del. Kakor vsak sovjetski znanstvenik, mora tudi on vsako leto napisati eno znanstveno delo, o katerem razpravljajo na kongresih znanstvenikov.

Po njegovem mnenju bo kmalu prišlo do velezanimivega srečanja med sovjetskimi in ameriški športniki in športnicami. V prvem srečanju bodo sovjetski športniki, kakor pravi, bržkone podlegli, zato bodo pa sovjetske športnice temeljito porazile svoje nasprotnice. Brez dvoma pa je, da bodo tudi sovjetski športniki v najkrajšem času kos Amerikancem.

V veliki domovinski vojni se je Georgij Vasiljevič boril kot partizan na leningrajskem bojišču. Nekoč je pognal v zrak štiri nemške transportne vojaštva.

OBJAVE

Fizikturni odbor Jugoslavije poziva s svojo okrožnico z dne 7. oktobra 1945 št. 189, da v zvezi z zaključki plenarnega sestanka v Zagrebu zbere vsaka federalna edinica naslednje podatke, ki jih morajo vsa društva sporočiti ZFD najkasneje do 25. t. m.

1. Kratek življenjepis vseh športnikov in telovadcev, ki so padli v osvobodilni borbi, umrli v koncentracijskih taboriščih ali na kakšen drug način v borbi s fašizmom.

V življenjepisju je treba navesti: dan, leto in kraj rojstva, kateremu društvu je pripadal, kakšno vrsto športa je gojil, kdaj je odšel v partizane (ali bil zaprt) in v katerih edinicah je služil. Kdaj in kje, je padel in kje je pokopan. Besedilo je po možnosti priložiti tudi fotografijo.

2. Kratka poročila o športni delavnosti društev v času od 6. aprila 1941 do osvobodjenja. Navesti je vrsto in kraj prireditve, približno število udeležencev in rezultate, ki so bili doseženi. Priložiti je tudi fotografije, če so na razpolago.

3. Datum, kdaj je bilo društvo ustanovljeno in koliko članov šteje.

4. Katera društva so se nahajala v kraju pred ustanovitvijo novega fizikturnega društva in koliko članov so imela.

5. Koliko in kakšnih prireditvev je bilo po osvoboditvi in kdo je na njih sodeloval.

6. Kakšno je stanje telesno vzgojnih naprav in opreme v primeru s stanjem v letu 1941.

7. Koliko in kakšno škodo je napravil okupator tem napravam in opremi.

Vse podatke je treba zbrati po navedenem redu, jih čimprej dostaviti tajništvu Zveze fizikturnih društev, Ljubljana, Tomanova ul. 1.

Jesen v gorah — pastirski stan v Klinu Risha V. Kopač

ŠPORT V SSSR

SPORTNE TEKME SOVJETSKE MLADINE

Od 16. do 30. septembra so se vršile v Moskvi športne tekme mestne mladine. Pred tekmami so se vršile izločilne tekme športnih organizacij raznih tovarn in zavodov in nato različnih mestnih okrožij. Tekem se je udeležilo okrog 65.000 športnikov, ki so dokazali visoko telesno sposobnost. Tekme so se vršile v 8 športnih panogah: rokoborba, streljanje, tek čez zapreke, kolesarske dirke, vojaško korakanje, ruska narodna igra »Gorodki«, odbojka in košarka.

Prva mesta v odbojki, košarki in »Gorodki« so zasedla moštva Stalinskega in Železnodoroznega okrožja ter moštva Stalinskih avtomobilskih tovarn. Na zaključni dan tekem so se na glavni kijejski cesti vršile kolesarske dirke za moške na 20 km in za ženske na 10. V parku Sokolniki so korakali v vojaškem koraku na 8 in 5 km. V kolesarski dirki na 20 km je zmagalo moštvo kijejskega okrožja s časom 43 minut 10 sekund. Ženska skupina iz istega okrožja je tudi zmagala in prevozila 10 km v 23 minutah.

Najboljši posamezni čas je dosegel Skorohodov in Timofejev, ki sta oba dosegla isti čas 40 minut in 10 sekund. Med ženami je dosegla najboljši čas Zagrijaskina, ki je dosegla čas 14 minut in 5 sekund. V vojaškem korakanju se je sijajno izkazala skupina deklet iz Oktobrskega okrožja pod vodstvom Bekasove. Skupina je korakala 5 km in prehodila to pot v 27 minutah, nato me-

tala ročne bombe in z vsemi desetiimi bombami zadela cilje. V isti panogi je doseglo prvo mladinsko mesto moštvo iz Leningrajskega okrožja pod vodstvom Afonina, ki je prekorakalo 8 km v 35 minutah in doseglo 9 zadetkov z ročnimi bombami.

NOV SVETOVNI REKORD SOVJETSKEGA PADALCA

Znani padalec major Vasilij Romanjuc je postavil nov svetovni rekord. Major Romanjuc je odletel z moskovskega letališča v dvosedežnem bojnem letalu. Ko je doseglo letalo višino 12.800 metrov, je skočil padalec iz letala. Padalo je z avtomatično delujočo pripravo odprl v višini 800 metrov. Na ta način je major Romanjuc padal 12 km, ne da bi imel odprto padalo. Padanje in pristank sta potekla normalno. To je bil 1.309 skok, ki ga je izvršil major Romanjuc.

STRELSKO PRVENSTVO

V Sovjetski zvezi se je končalo prvo povojno vsezvezno tekmovanje v streljanju. Tekmovanja se je udeležilo 170 mojstrov v streljanju, razdeljenih v 36 moštveh, ki so zastopala vse pokrajine in republike. Več kot 80 udeležencev se je borilo proti nemškemu okupatorjem, 42 jih je bilo odlikovanih z redovi in kolajnami. Strellec Georgij Rokotov je uničil 280 Nemcev. Sovjetska vlada mu je podelila »Red domovinske vojne« in dva reda »Rdeče zvezde«. Med udeleženci je bilo 12 strelk, ki so se prvič udeležile takšnega velikega